

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/124/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114011660
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3114011660.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Tótha a členov senátu JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Ondreja Samaša, v trestnej veci proti odsúdenému A. E., nar. XX.X.XXXX, t.č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom, na neverejnom zasadnutí dňa 29. januára 2015, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 12. novembra 2014, sp. zn. 4Pp/75/2014, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods.1 Tr.por. z r u š u j e s a napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

Podľa § 194 ods.1 písm. a) Tr.por. a § 66 ods.1 písm. b), ods.2 Tr. zák. sa odsúdený A. E., nar. XX.X.XXXX v J., p o d m i e n e č n e p r e p ú š ť a na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp.zn. 1T/74/2010 zo dňa 13.9.2010, v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 68 ods.1 Tr.zák. sa mu u r č u j e skúšobná doba v trvaní 3 (tri) roky a súčasne sa odsúdenému n a r i a d ť u j e probačný dohľad v trvaní 3 (tri) roky.

Podľa § 68 ods.1 Tr.zák. a § 51 ods. 4 písm. a) Tr.zák. sa odsúdenému u k l a d á povinnosť spočívajúca v príkaze nepriblížiť sa k poškodenej maloletej K. K., nar.XX.XX.XXXX na vzdialenosť menšiu ako 5 (päť) metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydliá.

Podľa § 68 ods.1 Tr.zák. a § 51 ods. 3 Tr.zák. sa odsúdenému u k l a d á zákaz stretávať sa s maloletou E. E., nar.XX.XX.XXXX bez prítomnosti jej matky O. E..

Týmto výrokom nie sú dotknuté práva odsúdeného, ktoré vyplynú z rozhodnutia súdu v občianskom súdnom konaní o úprave styku s vyššie uvedenými maloletými a nevzťahujú sa na konanie pred súdom. Podľa § 68 ods.1 Tr.zák. a § 51 ods. 4 písm. i) Tr.zák. sa odsúdenému u k l a d á povinnosť podrobiť sa v skúšobnej dobe psychoterapii alebo zúčastniť sa na psychologickom poradenstve v súvislosti so znalcami zistenou anomáliou u odsúdeného.

odôvodnenie:

Odsúdený A. E. bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín, sp.zn. 1T/74/2010 zo dňa 13.9.2010, právoplatným dňa 11.11.2010, uznaný vinným z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods.1, ods.2 písm. a), písm. b) Tr.zák. s poukazom na § 138 písm.b) Tr.zák., § 139 písm.c), d) Tr.zák. Bol mu za to uložený trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov nepodmienečne, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods.2 písm.a) Tr.zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Dňa 29.9.2014 bola na Okresný súd Trenčín doručená žiadosť A. E. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, v ktorej poukazoval na skutočnosť, že od spáchania predmetného trestného činu nebol trestaný ani postihovaný za priestupok. K spáchaniu skutku sa priznal, tento oľutoval a ľutuje ho aj v súčasnosti, pričom doposiaľ vykonaný trest odňatia slobody u neho splnil nápravnovýchovnú funkciu. Vo výkone trestu sa správa slušne, plní príkazy nadriadených a dodržiava ústavný poriadok. V prípade podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody sa zamestná u svojho

predchádzajúceho zamestnávateľa, od ktorého má prísľub, že ho prijme. Po prepustení by býval u svojej matky L. E. v Trenčíne, ktorá je ochotná poskytnúť mu ubytovanie do vyriešenia jeho bytovej otázky. V tejto súvislosti cestou svojho obhajcu predložil aj čestné prehlásenie svojej matky, že mu umožní bývať v jej byte v Trenčíne.

Dňa 6.10.2014 bolo na Okresný súd Trenčín podané písomné podanie bývalej manželky odsúdeného a matky maloletej poškodenej K. K. prostredníctvom splnomocnenej obhajkyne. V tomto podaní nazvanom ako žiadosť poškodenej o ochranu uvádza, že konanie odsúdeného zanechalo negatívne následky na psychiku nielen poškodenej K. K., ale aj jej maloletej nevlastnej sestry E. E., ktorá je vlastnou dcérou odsúdeného. Ďalej poukázala na okolnosti spáchania trestného činu odsúdeným, znalecký posudok č. 97/2010 vypracovaný znalcami v pôvodnom konaní, ktorí vyšetrili odsúdeného, ako aj psychiatrické vyšetrenie maloletej E. E., ktorým sa opakovane podrobila. Z psychiatrických vyšetrení maloletej E. E., ktorá bola po rozvode zverená do osobnej starostlivosti matky pritom vyplynulo, že u nej nastali poruchy správania erotického charakteru, nakoľko bola prítomná sexuálneho zneužívania maloletej K. K. odsúdeným v čase skutku a tieto vyšetrenia vyvolali podozrenie zo sexuálneho zneužívania odsúdeným aj v prípade jeho vlastnej maloletej dcéry E.. Podľa správy detského psychiatra zo dňa 1.10.2014 maloletá E. E. citlivo reaguje ohľadom blížiaceho sa návratu jej otca z väzenia, pri zmienke o ňom reaguje plačom, negativisticky. V súvislosti s tým matka maloletých uvádza, že odsúdený sa dožaduje styku s maloletou E., o čom sa rozhodovalo na okresnom súde pod sp.zn. 31P/374/2011. Napriek tomu, že návrh odsúdeného bol zamietnutý, odsúdený sa proti takémuto rozhodnutiu odvolal a žiadal upraviť styk s maloletou dcérou okamžite a aby súd matke maloletej uložil povinnosti umožniť odsúdenému styk s maloletou už počas výkonu trestu odňatia slobody. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti matka maloletých dcér vyjadrila obavu, že by sa odsúdený po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody mohol dopustiť recidívy. Tento názor umocňuje jeho evidentná snaha za každých okolností dostať sa do blízkosti maloletej dcéry E. a byť s ňou sám, pričom na záujem maloletej neberie ohľad. Matka preto prežíva strach o svoje deti a z prepustenia odsúdeného má obavu tak maloletá K. K., ako aj dcéra odsúdeného E. E., a aj sama manželka odsúdeného. Uvedené skutočnosti, ku ktorým priložili príslušné rozhodnutia súdov, kópie písomných podaní odsúdeného, lekárske správy detského psychiatra, predložili súdu na vedomie a na zváženie pri rozhodovaní o žiadosti odsúdeného o podmienenom prepustení. V prípade, že by súd žiadosti odsúdeného vyhovel, žiadala matka maloletých detí v záujme ich ochrany, aby bol odsúdenému nariadený probačný dohľad a súčasne uložená povinnosť nepriblížiť sa k poškodenej K. K. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydľia.

Ďalším podaním zo dňa 3.10.2014 O. E. požiadala súd v zmysle § 46 ods.9 Tr.por., aby bola informovaná v prípade prepustenia odsúdeného A. E. z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 12.11.2014 o návrhu odsúdeného A. E. na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody oboznámil podstatné listinné dôkazy a odsúdeného vypočul. Odsúdený uviedol, že na svojom návrhu trvá, spáchanie trestného činu ľutuje. Je už ponaučený a bude viesť riadny život. V prípade prepustenia z výkonu trestu na slobodu, by býval u svojej matky a prácu má zabezpečenú v Nových Zámkoch.

Po vypočutí odsúdeného prokurátorka na verejnom zasadnutí uviedla, že v danom prípade sa formálne podmienky u odsúdeného pre podmienené prepustenia javia ako splnené, avšak vzhľadom na to, že dve tretiny trestu uplynuli len nedávno a stále existuje obava, že odsúdený by mohol prichádzať do stretu s maloletou poškodenou, navrhla, aby súd v prípade prepustenia odsúdeného na slobodu, určil skúšobnú dobu dlhšieho trvania a súčasne mu uložil primerané povinnosti a obmedzenia.

Obhajca odsúdeného žiadal, aby súd rozhodol o podmienenom prepustení jeho klienta. Pokiaľ ide o podania bývalej manželky odsúdeného, ktorá koná za maloletú poškodenú a táto má údajný strach z odsúdeného, nie je obhajobe jasné odkiaľ dieťa má vedomosť o prebiehajúcom konaní o podmienené prepustenie. Odsúdený sa nebráni prípadným opatreniam súdu, ktoré by mu boli uložené v rámci podmieneného prepustenia, avšak tieto by boli nadbytočné, keď maloletá nie je dieťaťom odsúdeného. Zdôraznil, že vo vzťahu k maloletej prebieha súdne konanie o úprave styku, kde sa takáto otázka rieši osobitne. Navyše poukázal na to, že nejde o dieťa, ktoré bolo predmetom trestného konania.

Odsúdený záverom uviedol, že ľutuje spáchanie trestnej činnosti a bude viesť riadny život.

Následne Okresný súd Trenčín napadnutým uznesením zo dňa 12.11.2014, sp. zn. 4Pp/75/2014 rozhodol tak, že podľa § 415 ods.1 Tr.por. v zmysle § 66 ods. 1 písm. b), ods.2 Tr. zák. návrh odsúdeného A. E. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodné zamietol. Vo svojom

rozhodnutí konštatoval, že odsúdený splnil lehotu na podanie návrhu na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Pokiaľ ide o splnenie podmienky, či svojím správaním a plnením svojich povinností počas doterajšieho výkonu trestu preukázal polepšenie, okresný súd síce skonštatoval pozitívne hodnotenie ústavu na výkon trestu odňatia slobody v tomto smere, avšak nakoľko odsúdený iba krátku dobu spĺňa formálnu podmienku na podmienené prepustenie, nie je možné u neho konštatovať, že po celú dobu plnil stanovené podmienky, program zaobchádzania, o čom svedčia nedostatky konštatované v hodnotení ústavu. Vzhľadom k tomu okresný súd nemal preukázaný adekvátny stav nápravy odsúdeného, aby bolo možné konštatovať naplnenie zákonnej podmienky, t.j. riadne plnenie povinností a správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody, ktorým by preukázal polepšenie a teda nie sú eliminované obavy z možnej recidívy v prípade jeho prepustenia na slobodu. Podľa názoru okresného súdu by mal odsúdený svoj pozitívny prístup k resocializácii v podmienkach výkonu trestu ešte upevniť. Pokiaľ sa týka očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, v danom prípade okresný súd dospel k záveru, že táto podmienka nie je splnená, pričom poukázal na skutočnosť, že v prípade prepustenia na slobodu by odsúdený bol v krátkej vzdialenosti k poškodenej maloletej osobe a ani prípadne uložené opatrenia v rámci konania o podmienenom prepustení nemožno považovať za dostatočné odvrátenie následkov, ktoré by mohli hroziť. Aj keď ústav na výkon trestu odňatia slobody podmienené prepustenie odsúdeného odporúčal, podľa názoru okresného súdu zistené skutočnosti nenasvedčovali splneniu tretej zákonnej podmienky na podmienené prepustenie.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku podal sťažnosť odsúdený A. E. prostredníctvom svojho obhajcu. V písomných dôvodoch sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za nesprávne, nakoľko prvostupňový súd neúplne zistil skutkový stav, resp. dôsledne sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie a porušil tak ustanovenie § 66 ods.1 písm. b), ods.2 Tr.zák. Pokiaľ súd prvého stupňa uviedol, že iba krátko spĺňa naplnenie formálnej podmienky a že si po celú dobu výkonu trestu neplnil potrebné podmienky, ako aj stanovený program zaobchádzania, o čom majú svedčiť nedostatky konštatované v písomnom hodnotení ÚVTOS Dubnica nad Váhom, takéto zistenie považuje za nesprávne. Poukázal na to, že vo výkone trestu ku dňu rozhodnutia prvostupňového súdu je 50 mesiacov a za túto dobu nemal ani jedno disciplinárne potrestanie, naopak bol 9-krát disciplinárne odmenený. Nedostatky sa u neho vyskytli iba v samom počiatku výkonu trestu, boli hodnotené ako menej závažného charakteru, ktoré sa následne neopakovali a neboli takého charakteru, aby bolo možné povedať, že nepreukázal polepšenie. Je síce pravdou, že hodnotenie ÚVTOS nie je pre súd záväzná, ale na druhej strane jedine ústav vie objektívne odborne a zodpovedne posúdiť stupeň jeho nápravy a predpoklady resocializácie. Hodnotenie je pre neho veľmi priaznivé a nebolo vyvrátené žiadny relevantným dôkazom. Jediný záver z neho vyplývajúci je, že doterajším výkonom trestu odňatia slobody preukázal polepšenie, riziko jeho sociálneho zlyhania je hodnotené ako nízke a resocializačná prognóza je priaznivá. Je hodnotený ako jeden z najlepších pracovníkov, vyvíja aktivity vo všetkých činnostiach počas výkonu trestu, rešpektuje právne a spoločenské normy a v neposlednom rade udržiava kontakt s vonkajším prostredím, najmä so svojou matkou, ktorá mu vytvára veľkú oporu a aj zázemie v prípade podmieneného prepustenia. Tieto skutočnosti považuje za veľmi významné, pričom súd prvého stupňa sa s nimi dôsledne nevysporiadal vo svojom rozhodnutí. Doplnil, že ani po negatívnom rozhodnutí prvostupňového súdu a zamietnutí jeho žiadosti svoje správanie nezmenil, naďalej sa správa na požadovanej úrovni. Pokiaľ súd prvého stupňa riziko recidívy odôvodnil len konštatovaním, že by bol v krátkej vzdialenosti od poškodenej, ktorá má doposiaľ značnú traumou z prežitých udalostí a jeho konania, s týmto tvrdením nesúhlasí a navyše je v rozpore s obsahom spisu. S poškodenou sa od spáchania skutku nekontaktoval, ani sa nesnažil kontaktovať a jej súčasný zdravotný stav nemohol počas výkonu trestu ovplyvniť. Z obsahu spisu nevyplyva, že by mal sklony ku kontaktovaniu sa s poškodenou, takýto záver súdu je nepodloženou úvahou. V konečnom dôsledku samotné hodnotenie ÚVTOS hovorí o tom, že riziko recidívy je u neho nízke. Napokon súd sa nevysporiadal ani so skutočnosťou, že vo svojej žiadosti o podmienené prepustenie uviedol, že nemá záujem ostať bývať v Trenčíne, ale bude bývať v Nových Zámkoch, kde má záujem zamestnať sa a len občas prechodne, v prípade návštevy svojej matky v Trenčíne, bude bývať u nej. Z uvedeného dôvodu možnosť jeho kontaktu s poškodenou je zanedbateľná. Záverom poukázal na skutočnosť, že výkon trestu vykonáva v ústave s najmiernejším stupňom stráženia, s čím sa súd prvého stupňa nedostatočne vysporiadal.

Krajský súd na podklade podanej sťažnosti preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výroku napadnutého uznesenia a konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného A. E. je dôvodná.

Podľa § 66 ods.1 písm. b) Tr.zák. súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže

sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a ak ide o osobu odsúdenú za zločin, po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, alebo rozhodnutím Prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods.2 Tr.zák. pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Krajský súd uvádza, že na rozdiel od súdu prvého stupňa dospel k záveru, že v posudzovanom prípade všetky zákonom vyžadované podmienky na podmiennečné prepustenie odsúdeného A. E. uvedené v ustanovení § 66 ods.1 písm. b) Tr.zák. boli splnené. Odsúdený nastúpil výkon trestu dňa 11.11.2010 a po započítaní vykonanej väzby má mať predpokladaný koniec dňa 12.2.2017. Dve tretiny trestu uplynuli dňom 12.10.2014. Z hodnotení riaditeľa ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyplýva, že po nástupe výkonu trestu sa u odsúdeného vyskytli menšie nedostatky v správaní a udržiavaní poriadku v osobných veciach, ktoré sa však po upozornení už neopakovali. Správanie a vystupovanie odsúdeného boli na požadovanej úrovni, voči personálu vystupoval slušne, otvorene a komunikatívne a postupom času si vytvoril vhodné podmienky na zmenu diferenciačnej skupiny z C na B. Aktuálne jeho správanie a vystupovanie bez negatívnych poznatkov, príkazy a nariadenia plní, osobné veci si udržiava v poriadku, v kolektívne je nekonfliktný. Postupom času prehodnotil svoj postoj k trestnej činnosti, mrzí ho to, oľutoval to a po výkone trestu chce viesť riadny život. Voľný čas trávi aktívne, patrí medzi najaktívnejších odsúdených, zapája sa do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, v rámci ktorých dlhodobo a zodpovedne zastáva funkciu vedúceho izby. Toto svoje postavenie nezneužíva, je ochotný nezištne pomôcť a v prípade vzniknutých problémov ich primerane usmerniť. Súčasne je nápomocný príslušníkom zboru a členom samosprávy odsúdených. Pracovne bol zaradený na dvoch pracoviskách od 20.12.2010 až do súčasnosti, pričom pracovné povinnosti si plnil príkladne a jeho správanie a vystupovanie bolo na vzornej úrovni. Na druhom pracovisku sa zaradil medzi najlepšie hodnotených pracovníkov. Kontakt udržiava so svojou matkou, ktorá ho podporuje materiálne a finančne, pričom tento vzťah sa javí z hľadiska resocializácie ako pozitívny, má v nej oporu a môže sa spoľahnúť na jej pomoc a podporu. Program zaobchádzania zameraný na dodržiavanie denného režimu a ústavného poriadku, dodržiavanie povinností a zvyšovanie právneho vedomia sa darí plniť na požadovanej úrovni, celkovo bol A. E. počas výkonu trestu 9-krát disciplinárne odmenený, potrestaný nebol. Riziko sociálneho zlyhania u odsúdeného bolo vyhodnotené ako nízke a resocializačná prognóza priaznivá, pričom súčasne sa v hodnotení uvádza, že menovaný je emocionálne stabilný, vo výkone trestu odňatia slobody je prvýkrát a prezentuje záujem o rešpektovanie právnych a spoločenských noriem. Záver hodnotenia je taký, že odsúdený preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a toto je odporúčané.

S poukazom na vyššie uvedené hodnotenie krajský súd nezistil skutočnosti, z ktorých by bolo možné dôvodné vyvodiť, že odsúdený svojím správaním vo výkone trestu nepreukázal polepšenie a že by nebolo možné od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Vo výkone trestu je v súčasnosti prvýkrát, pričom zo záverov hodnotenia vyplýva, že výkon trestu u neho plní účel a svojím chovaním preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie. Rizikové faktory, na ktoré poukazoval súd prvého stupňa, t.j. blízkosť bývania odsúdeného k maloletej poškodenej po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, sú čiastočne eliminované vyjadrením odsúdeného, ktorý chce ísť pracovať do Nových Zámok a tam aj v prevažnej väčšine bývať, ale aj jeho postojom k spáchanej trestnej činnosti a vyjadreniami o snahu žiť v budúcnosti riadnym životom. Pritom riziko recidívy sa nedá vylúčiť nikdy, je nutné však posúdiť jeho mieru vzhľadom na ďalšie okolnosti prípadu. V prejednávanej veci krajský súd dospel k záveru, že riziko recidívy aj keď z vykonaného dokazovania vyplýva, že je minimálne, možno ďalej výrazným spôsobom minimalizovať uložením ďalších primeraných obmedzení v zmysle § 51 ods. 3, ods. 4 Tr.zák., tak ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a to aj s prihliadnutím na vyjadrenie bývalej manželky odsúdeného a matky maloletých detí K. K. a E. E. v súvislosti s ich ochranou a tiež s vzhľadom na znalecký posudok znalcov, ktorí vyšetrili duševný stav odsúdeného v pôvodnom konaní. Z posudku vyplynulo, že odsúdený síce netrpel ani netrpí žiadnou duševnou chorobou, no bola zistená u neho Hebefília - anomália v zmysle poruchy obsahovej náplne sexuálne - motivačného systému, manifestujúcu sa eroticko - sexuálnym zameraním na dospievajúce dievčatá s ešte nie celkom rozvinutými sekundárnymi pohlavnými znakmi. Táto neovplyvnila jeho ovládacie a rozpoznávacie schopnosti v čase činu, pričom znalci konštatovali, že jeho pobyt na slobode nie je nebezpečný a neodporučili žiadne ochranné liečenie. Vzhľadom na uvedené sú uložené obmedzenia primerané.

Obmedzenie podľa § 68 ods.1 Tr.zák. a § 51 ods. 3 Tr.zák. uložil krajský súd aj vo vzťahu k dcére E. E., i keď nie je poškodená v trestnom konaní. Ustanovenie § 51 ods.3 Tr.zák. však tomu nebráni, nakoľko tam uvedené obmedzenia sú uvedené príkladmo (s poukazom na slovo „najmä“), teda je možné uložiť aj iné, tam neuvedené zákazy, ktoré sledujú účel zákona. V danom prípade s prihliadnutím na

charakter spáchanej trestnej činnosti odsúdeným a tiež okolnosť, že i jeho vlastná dcéra žije v spoločnej domácnosti s poškodenou vo vzťahu ktorej spáchal zločin, táto dokonca podľa výsledkov dokazovania (výpoveď maloletej poškodenej) mala byť prítomná pri sexuálnom zneužívaní poškodenej a aj vzhľadom na znalcami zistenú anomáliu u odsúdeného, je takéto obmedzenie podľa názoru súdu v súčasnosti dôvodné.

Uvedenými obmedzeniami nie sú samozrejme dotknuté práva odsúdeného, ktoré vyplývajú z rozhodnutia súdu v občianskom súdnom konaní o úprave styku s vyššie uvedenými maloletými, vrátane priebehu občianskeho súdneho konania na súde, o ktorých sa podľa vedomostí krajského súdu ešte má konať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.